

LATVIJAS REPUBLIKA

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA
VALSTS SABIEDRĪBA AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU

„Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”

Reģistrācijas numurs 40003480798

Nīcgales iela 26, Rīga, LV-1035, tālrunis 67575580, fakss 67548302, elektroniskais pasts rtrit@rtrit.lv, www.rtrit.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI Rīgā

2023. gada 1.novembrī

Nr.1.4./34

Drošības noteikumi izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos

Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta 2023.gada 22.augusta noteikumu Nr.474 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos" 17.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” (turpmāk - izglītības iestāde) drošības prasības izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos, darba aizsardzības prasības izglītojamiem un izglītības iestādes darbiniekiem, ievērojot noteikto kārtību šādos izglītības iestādes iekšējos noteikumos:
  - 1.1. iekšējās kārtības noteikumi;
  - 1.2. drošības noteikumu kopums par rīcību konkrētos apstākļos un situācijās:
    - 1.2.1. ugunsdrošības noteikumi (1.pielikums);
    - 1.2.2. elektrodrošības noteikumi (2.pielikums);
    - 1.2.3. pirmās palīdzības sniegšanas noteikumi (3.pielikums);
    - 1.2.4. par drošību pastaigās, ekskursijās un pārgājienos (4.pielikums);
    - 1.2.5. ceļu satiksmes noteikumi (5.pielikums);
    - 1.2.6. drošības pasākumi uz ūdens un ledus (6.pielikums).
2. Saskaņā ar darba aizsardzības prasībām, kas attiecas uz izglītības iestādes darbinieku drošu nodarbināšanu, papildus šo noteikumu 1.punktā minētajiem dokumentiem, izglītības iestāde nodrošina, lai darbinieki tiktu instruēti un apmācīti darba aizsardzības jomā, kas attiecas uz darbinieka darba vietu vai mācību vidi un darba veikšanu vai mācību procesu.

II. Atbildīgās personas

3. Grupu audzinātāji un mācību priekšmetu pedagogi izglītojamos iepazīstina ar iekšējās kārtības noteikumiem, drošības noteikumiem un instrukcijām šādā kārtībā:
  - 3.1. ar iekšējās kārtības noteikumiem, ugunsdrošību, elektrodrošību, pirmās palīdzības sniegšanu un evakuācijas plānu – ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katras mācību gada sākuma un reizi pirms tādu darbības uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību;
  - 3.2. ar drošības noteikumiem mācību kabinetos un telpās - ne retāk kā divas reizes mācību gadā un katru reizi pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību;
  - 3.3. ar drošības noteikumiem pastaigās, ekskursijās un pārgājienos, ceļu satiksmes noteikumiem - pirms katras pastaigas, ekskursijas un pārgājiena;
  - 3.4. ar drošības noteikumiem sporta sacensībās un nodarbībās - pirms katrām sporta sacensībām;
  - 3.5. instruktāžu un apmācību, kas tieši attiecas uz darba (mācību) vietu un izpildi, veic, uzsākot darbu (mācības), mainoties tā raksturam vai apstākļiem, ieviešot jaunu vai mainot iepriekšējo darba (mācību) aprīkojumu un ieviešot jaunu tehnoloģiju.
4. Izglītojamo iepazīstināšanu ar iekšējās kārtības noteikumiem un drošības noteikumiem reģistrē žurnālā vai citā izglītības iestādes noteiktā dokumentā. Izglītojamais to apliecinā ar ierakstu „iepazinos”, norādot datumu un parakstu.
5. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā atbildīgais pedagogs izglītības iestādes valdes loceklīm - direktoram iesniedz rakstisku informāciju, kurā norādīts pārgājiena vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas.
6. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā informē nepilngadīgo izglītojamo vecākus vai viņu likumiskos pārstāvju (turpmāk - vecāki) par pārgājiena vai ekskursijas mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām.
7. Pirms katra pasākuma atbildīgais pedagogs pārliecinās par telpu un tehniskā nodrošinājuma piemērotību, atbilstību ekspluatācijas un drošības prasībām, kā arī saskaņo ar valdes loceklī - direktoru pasākuma plānu. Plānā norāda pasākuma norises laiku, vietu, aptuveno dalībnieku skaitu un veicamos drošības pasākumus.
8. Sporta sacensības un nodarbības rīko sporta zālē vai sporta nodarbībām pielāgotās vietās (piemēram, stadions), kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
9. Sporta sacensības un nodarbības rīko tikai tādos laika apstākļos, kas neapdraud izglītojamā veselību un drošību.
10. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms sporta sacensībām informē dalībnieku nepilngadīgo vecākus par sacensību veidu, laiku, vietu, pārvietošanās iespējām un saziņas iespējām.
11. Pirms piedalīšanās sporta sacensībās atbildīgais pedagogs iesniedz izglītības iestādes valdes loceklīm - direktoram rakstisku informāciju, kurā norādīts sacensību veids, laiks, vieta, pārvietošanās iespējas, izglītojamo saraksts, saziņas iespējas ar vecākiem, kā arī datums, kad izglītojamie iepazīstināti ar drošības noteikumiem.

III. Noslēguma jautājumi

12. Atbildība par šo noteikumu pārkāpumiem nodrošina izglītojamo disciplinēšanu šo noteikumu ievērošanai un izglītojamo, pedagogu, darbinieku un citu personu interešu

ievērošanu. Atkarībā no pārkāpuma būtības un izglītojamā vecuma, par šo noteikumu pārkāpumiem var tikt piemēroti šādi disciplinārsodi:

- 12.1. mutisks aizrādījums;
- 12.2. rakstiska piezīme elektroniskajā skolvadības sistēmā “Mykoob”;
- 12.3. rakstisks ziņojums nepilngadīgā izglītojamā vecākiem vai likumiskajiem pārstāvjiem;
- 12.4. rakstisks brīdinājums, kas izteikts ar valdes locekļa – direktora rīkojumu;
- 12.5. rakstisks rājiens, kas izteikts ar valdes locekļa – direktora rīkojumu.
13. Ar šo noteikumu spēkā stāšanos zaudē spēku 2017. gada 14.septembra iekšējie noteikumi Nr.1.4./33/9 “Drošības noteikumi mācību un ārpusklases organizētajos pasākumos”.
14. Detalizētas drošības un aizsardzības prasības noteiktas šo noteikumu pielikumos.

Valdes locekle – direktore

Ilze Ločmane

1.pielikums

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību

“Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”

2023.gada 1.novembrī

iekšējiem noteikumiem Nr. 1.4./34

“Drošības noteikumi izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos”

Ugunsdrošības noteikumi

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka ugunsdrošu valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” (turpmāk - izglītības iestāde) ēkas ugunsdrošības prasības un rīcību ugunsgrēka gadījumā, ko ievēro izglītības iestādes darbinieki un izglītojamie.
2. Noteikumi izstrādāti saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem, kas nosaka ugunsdrošības prasības, kas juridiskajām personām jāievēro, lai novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas.
3. Izglītības iestādes ēka ir apgādāta ar ugunsdrošības signalizāciju, kā arī ar pulveru ugunsdzēšanas aparātiem, kuri izvietoti ēkas stāvos un atsevišķos mācību un darba kabinetos.
4. Izglītības iestādes ēkai ir izstrādāti un apstiprināti evakuācijas plāni ugunsgrēka izcelšanās gadījumā, to grafiskie zīmējumi izvietoti katrā no ēkas stāviem.
5. Izglītības iestādes izglītojamie un darbinieki tiek instruēti ugunsdrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem instruktāžu reģistrācijas žurnālos.

II. Ugunsdrošības ievērošanas nosacījumi

6. Par ugunsdrošības noteikumu ievērošanu iestādē atbild izglītības iestādes valdes loceklis - direktors vai tā norīkota persona (turpmāk – atbildīgais par ugunsdrošību). Pārējie izglītības iestādes darbinieki ir atbildīgi par ugunsdrošību katrs savā darba (mācību) vietā.
7. Atbildīgā par ugunsdrošību objektā pienākumos ietilpst:
  - 7.1. organizēt darbu izglītības iestādes ugunsdrošībā;
  - 7.2. veikt ugunsdrošības instruktāžas;
  - 7.3. nodrošināt ugunsdrošības signalizācijas darbību un organizēt savlaicīgu bojājumu novēršanu un nepieciešamības gadījumā nodrošināt to nomaiņu;
  - 7.4. nodrošināt ugunsdzēšanas aparātu savlaicīgu pārbaudi un pārpildīšanu;
  - 7.5. nodrošināt Valsts ugunsdzēšanas un glābšanas dienesta noteikto ugunsdrošības pasākumu izpildi.
8. Izglītības iestādes darbinieku un izglītojamo pienākumi ugunsdrošībā ir:
  - 8.1. apgūt un ievērot noteiktās ugunsdrošības prasības;
  - 8.2. uzturēt kārtībā savu darba (mācību) vietu;
  - 8.3. nepieļaut darbības, kas varētu izraisīt ugunsgrēku (smēķēt tam neparedzētās vietās, lietot atklātu uguni u.c. darbības);
  - 8.4. izmantot tikai tās elektroiekārtas, kuras ir paredzētas tiešo darba (mācību) pienākumu veikšanai un ir lietošanas kārtībā, ievērot to lietošanas noteikumus;
  - 8.5. mācēt pielietot esošos ugunsdzēšanas līdzekļus un inventāru;
  - 8.6. izceļoties ugunsgrēkam, nekavējoties ziņot ugunsdzēšības un glābšanas dienestam pa tālruni 112;

- 8.7. veikt visus iespējamos pasākumus cilvēku un materiālo vērtību evakuācijai, ugunsgrēka likvidēšanai.
9. Smēķēt atļauts tikai speciāli šim nolūkam iekārtotā un apzīmētā vietā.
10. Izglītības iestādes ēkas telpu un tai pieguļošās teritorijas uzturēšana ugunsdrošā kārtībā paredz šādus aizliegumus:
  - 10.1. izmantot nestandarda sildierīces un citas elektroierīces;
  - 10.2. elektroietaisēs izmantot nestandarda drošinātājus un to kūstošos ieliktņus, un citas nestandarda detaļas;
  - 10.3. astāt bez uzraudzības ieslēgtas elektroiekārtas;
  - 10.4. ekspluatēt bojātu elektroiekārtu, izmantot vadus un kabeļus ar bojātu izolāciju;
  - 10.5. aizkraut avārijas izejas, ceļus un pieejas ugunsdzēšanas līdzekļiem;
  - 10.6. veikt izmaiņas telpu plānojumā un funkcionālajā izmantojumā, kas neatbilst ugunsdrošības prasībām;
  - 10.7. izmantot tehniskos stāvus (bēniņus un pagrabtelpas), kāpņu telpas un rezerves izejas materiālu un priekšmetu uzglabāšanai;
  - 10.8. izmantot apgaismes ierīces vai dekoratīvos priekšmetus ar atklātu uguni,
  - 10.9. ienest un uzglabāt, kā arī telpu uzkopšanai izmantot viegli uzliesmojošus šķidrumus un degošus šķidrumus.
11. Izglītības iestādes ēkas pagalmiem un pieguļošai teritorija ir sakārtota un regulāri tiek veikta tās uzkopšana no dažādiem materiāliem, atkritumiem un gružiem. Teritorijā aizliegts kurināt ugunskurus, dedzināt atkritumus, pērno zāli un veikt citas darbības ar atklātu uguni.
12. Mācību kabinetos aizliegts dedzināt brīnumsvecītes, vaska vai stearīna sveces bez pedagogu klātbūtnes. Aizliegts rotāt egli ar viegli uzliesmojošām rotaļlietām un vati. Papildus nosacījumi ugunsdrošībai izglītības iestādē:
  - 12.1. izglītības iestādes telpās, aizliegts glabāt uzliesmojošus šķidrumus, kā arī lietot atklātu uguni;
  - 12.2. dežurējošajam personālam ir aktuāla informācija par izglītības iestādē pa nakti paliekošo cilvēku skaitu un viņu izvietojumu;
  - 12.3. izglītības procesa ietvaros strādāt ar bīstamām vielām, elektroierīcēm un sildierīcēm atļauts tikai pedagoga vadībā;
  - 12.4. darbus, kuru laikā iespējama degtspējīgu tvaiku vai gāzu izdalīšanās, veic ventilējamos skapjos;
  - 12.5. izglītības iestāžu telpās bīstamās vielas uzglabā aizslēdzamos skapjos. Šo skapju atslēgas atrodas pie pedagoģiem vai atbildīgajiem darbiniekiem;
  - 12.6. mācību darbnīcās pēc katras nodarbības aizvāc degtspējīgus atkritumus un slaukāmos materiālus;
  - 12.7. pedagogs pēc nodarbībām apskata telpas un atvieno elektroierīces.

III. Ugunsdrošības līdzekļi

13. Ugunsdzēsības inventārs un ugunsdzēšanas aparāti tiek glabāti šim nolūkam sagatavotās, redzamās un viegli pieejamās vietās (gaiteņos, pie iekšējiem ugunsdzēšanas ūdensvada krāniem, lielākās darba (mācību) telpās), atbilstoši tehniskās ekspluatācijas noteikumiem. Šīs vietas apzīmē ar norādījuma zīmēm. Uz ugunsdzēsības aparāta korpusa ir informatīva uzlīme, kurā norādīts aparāta tips, pildījuma veids, aparāta uzdevums, iedarbības kārtība, derīguma termiņš u.c.
14. Tieki nodrošināta netraucēta pieklūšana pie ugunsdrošības līdzekļiem.
15. Ugunsdrošības līdzekļi tiek uzturēti lietošanas kārtībā. Obligāti nodrošina to nomaiņu vai remontu bojājumu gadījumā. Ugunsdzēšamos aparātus drīkst pārbaudīt, uzpildīt un remontēt tikai licencētos uzņēmumos.

16. Aukstajā gadalaikā neapkurinātajās telpās un teritorijā novieto ugunsdzēšamos aparātus, kuru ekspluatācijas noteikumi pieļauj to ekspluatāciju jebkurā gadalaikā.
17. Aizliegts izmantot ugunsdzēšanas līdzekļus citiem nolūkiem.
18. Pielietojot ugunsdzēšamo aparātu liesmas noslāpēšanai, aizliegts aparāta sprauslu (smidzinātāju) vērst virzienā, kur atrodas cilvēki.
19. Aizliegts ar kīmiskajiem un putu aparātiem dzēst elektroiekārtas, par kurām nav zināms, vai tās atrodas zem sprieguma.

IV. Rīcība ugunsgrēka izcelšanās gadījumā

20. Ja izcēlies ugunsgrēks, izglītības iestādes darbiniekiem un izglītojamiem (izglītojamais ziņo jebkuram iestādes darbiniekam vai pieaugušajam), savu iespēju robežas, ir pienākums ziņot par to izglītības iestādes vadībai un pa tālruni 112, nosaucot precīzu objekta adresi, ugunsgrēka izcelšanās vietu, savu vārdu, uzvārdu un tālruņa numuru, pārtraucot cilvēku iekļūšanu objektā.
21. Ugunsgrēka izcelšanās gadījumā visi pamet objektu. Nekavējoties tiek veikta izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku evakuācija no ugunsgrēka zonas, organizēta materiālo vērtību evakuācija un aizsardzība. Izglītības iestādes darbinieki, novērtējot apstākļus savai un citu ugunsdrošībai, ugunsgrēka izcelšanās brīdī ir tiesīgi veikt ugunsgrēka dzēšanu ar visiem iespējamiem līdzekļiem, līdz brīdim, kad to pārņem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki.
22. Izglītības iestādes valdes loceklis - direktors un atbildīgais par ugunsdrošību iespēju robežas veic šādas darbības, lai novērstu ugunsgrēka izplatīšanos:
  - 22.1. organizē elektroenerģijas atslēgšanu;
  - 22.2. norīko darbinieku ugunsdzēsības dienesta sagaidīšanai, lai norādītu īsāko ceļu līdz ugunsgrēka izcelšanās vietai un iekšējā ugunsdzēsības ūdens sistēmas krāniem;
  - 22.3. brīdina cilvēkus, kuri piedalās ugunsgrēka dzēšanā, par iespējamām traumām (ēku konstrukciju iebrukšana, elektriskās strāvas iedarbība, saindēšanās, apdegumi);
  - 22.4. organizējot cilvēku evakuāciju, dara visu, lai novērstu iespējamo panikas izcelšanos. Evakuācijas kārtību nosaka atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas un avārijas izeju izvietojuma. Primāri tiek evakuēti visi izglītojamie.
  - 22.5. organizē telpu pārbaudi, vai nav palikuši cilvēki, kuri piedalījās ugunsgrēka dzēšanas darbos un evakuācijas pasākumā;
  - 22.6. pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku ierašanās objektā, persona, kura organizēja primāros ugunsdzēšanas pasākumus, informē glābšanas dienestu par ugunsgrēka izcelsmes vietu, ugns izplatīšanos virzienu, objekta specifiskajām īpatnībām (augstas temperatūras, degšanas produktu un ūdens bīstamo iedarbību uz aparatūru, dokumentiem u.c.) un tālāk darbojas ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja vadībā, un rīkojas pēc viņa norādījumiem.
23. Izglītības iestādes darbiniekiem ugunsgrēka dzēšanas laikā ir pienākums:
  - 23.1. ja nepieciešams, savu iespēju robežas piedalīties cilvēku un materiālo vērtību evakuācijā;
  - 23.2. pildīt to personu rīkojumus, kuri vada glābšanas darbus līdz brīdim, kad ierodas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki;
  - 23.3. ievērot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku norādījumus;
24. Glābjoties pašam vai glābjot kādu no stipri piedūmotas telpas, elpošanai izmantot samitrinātu kabatas lakatiņu vai virzīties rāpus, turot galvu pēc iespējas zemāk, kur vēl ir saglabājies elpošanai derīgs gaiss.
25. Vajadzības gadījumā izsauc uz objektu neatliekamās medicīniskās palīdzības un avārijas dienestus.

26. Ugunsdzēsības un glābšanas dienestus izsauc arī tādā gadījumā, ja aizdegšanās novērsta pašu spēkiem, jo gruzdēšanas perēklis var palikt apslēptās vietās, un pēc laika ugunsgrēks var atkārtoti izcelties jau lielākos apmēros.

V. Noslēguma jautājumi

27. Ikvienas personas pienākums ir ar savu darbību nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos.
28. Izglītojamo un darbinieka pienākums ir apgūt ugunsdrošības kārtību ikgadējā instruktāžā un ievērot to.
29. Gadījumos, ja pārkāpti ugunsdrošības noteikumi, izglītības iestādes darbinieka vainojamas rīcības dēļ, vainīgais tiek saukts pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Valdes locekle – direktore

Ilze Ločmane

2.pielikums

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību

“Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”

2023.gada 1.novembrī

iekšējiem noteikumiem Nr. 1.4./34

“Drošības noteikumi izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos”

Elektrodrošības noteikumi

I. Vispārīgie jautājumi

1. Elektrodrošības noteikumi nosaka Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” (turpmāk – izglītības iestāde) darba drošības prasības par vispārīgiem elektrodrošības jautājumiem, strādājot ar elektroiekārtām.
2. Atbildīgs par šo noteikumu prasību nodrošināšanu izglītības iestādē ir izglītības iestādes valdes loceklis – direktors vai viņa norākota atbildīgā persona par elektrodrošību, kā arī izglītības iestādes darbinieks, kurš strādā ar elektroiekārtām.
3. Strādājot ar elektroiekārtām, jāpārzin:
  - 3.1. elektrodrošības, darba drošības vispārīgās prasības;
  - 3.2. elektriskās strāvas iedarbības veidus un iedarbību ietekmējošos faktorus;
  - 3.3. darbā (mācībās) nepieciešamo elektroiekārtu drošas lietošanas metodes;
  - 3.4. elektroiekārtu ugunsdrošības prasības.
4. Izglītības iestādes izglītojamie un darbinieki tiek instruēti elektrodrošības jautājumos, šo faktu apliecinot ar parakstiem instruktāžu reģistrācijas žurnālos.
5. Elektriskās strāvas bīstamie un kaitīgie faktori ir elektriskās strāvas trieciens un apdegumi.
6. Bīstamību var palielināt sekojoši apkārtējās vides faktori:
  - 6.1. strāvu vadošas grīdas (metāla, zemes, dzelzsbetona, flīžu, ķieģeļu);
  - 6.2. nepietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
  - 6.3. elektrostatiskie lauki;
  - 6.4. darbinieka fiziska pārslodze un slikts veselības stāvoklis.
7. Kolektīvie aizsardzības līdzekļi ir:
  - 7.1. brīdinošu zīmju un plakātu izvietošana;
  - 7.2. pietiekams darba (mācību) vietas apgaismojums;
  - 7.3. elektrodrošības instruktāžas.

II. Darba aizsardzības prasības, uzsākot darbu (mācības)

8. Pirms darba (mācību) uzsākšanas vizuāli pārbaudīt darba veikšanai nepieciešamo elektroiekārtu vadu izolāciju, kontaktu savienojumu un slēdžu tehnisko stāvokli.
9. Ieslēgt darbam (mācībām) nepieciešamās elektroiekārtas un pārliecināties par to atbilstošu darbību.
10. Nedrīkst uzsākt darbu, ja konstatēti elektroiekārtu korpusu, vadu izolācijas, kontaktu savienojumu, slēdžu un citi bojājumi.
11. Izglītojamā pienākums ir par atklātajām neatbilstībām ziņot pedagogam vai izglītības iestādes vadībai, lai novērstu bojājumus.

III. Darba aizsardzības prasības darba (mācību) laikā

12. Strādājot ar elektroiekārtām, nodrošināt, ka elektroiekārtu vadi, savienojumi, kabeļi, kontakti netiek iespiesti (logu, durvju ailēs), saspiesti vai kā citādi deformēti (starp vai zem inventāra, ar citiem priekšmetiem).
13. Nepieļaut elektrisko iekārtu vadu un kabeļu savīšanos, mezglu veidošanos. Aizliegts izmantot bojātas rozetes, nestandarta elektriskās ierīces, atstāt zem sprieguma elektriskos vadus ar neizolētiem galiem, aizliegts veikt citas darbības, kas var radīt elektrodrošības draudus.
14. Aizliegts veikt elektroiekārtu remontdarbus (arī apgaismes ķermeņu spuldžu nomaiņu bez saskaņošanas ar iestādes atbildīgo darbinieku).
15. Aizliegts izmantot elektroiekārtas, kas nav paredzētas darba veikšanai (ūdenssildītājus, elektriskās ūdens sildīšanas spirāles, paštaisītus apgaismes ķermeņus u.c.) bez saskaņošanas ar iestādes atbildīgo darbinieku.
16. Aizliegts ar slapjām rokām ieslēgt un strādāt ar elektroiekārtām.
17. Uz elektroiekārtu korpusiem nenovieto vāzes, puķu podus, krūzes un citus priekšmetus.

IV. Darba aizsardzības prasības, beidzot darbu, un veicamie pasākumi bīstamās situācijās

18. Beidzot darbu, izslēgt elektroiekārtas un sakārtot darba (mācību) vietu.
19. Pēkšņas elektroenerģijas padeves pārtraukuma gadījumos pārtraukt darbu, izslēgt elektroiekārtas un noskaidrot elektroenerģijas padeves atslēgšanas iemeslu.
20. Elektroiekārtu bojājumu gadījumos (dzirksteļošana, dūmu vai liesmas parādīšanās, deguma smaka u.c.) atslēgt iekārtu no tīkla, ziņot izglītības iestādes vadībai, un pārtraukt darbu līdz bojājumu novēršanai.

Valdes locekle – direktore

Ilze Ločmane

Pirmās palīdzības sniegšana izglītības iestādē

1. Šie noteikumi nosaka Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” (turpmāk – izglītības iestāde) pirmās palīdzības sniegšanas kārtību cietušajam.
2. Ja cietušā dzīvībai briesmas nedraud, bet medicīniskā palīdzība nepieciešama, izglītojamais nekavējoties sazinās ar izglītības iestādes medicīnas personālu vai pedagogu.
3. Ja cietušā dzīvībai draud briesmas, dzīvībai kritiskos gadījumos (cietušais ir bezsamaņā, ir krampji, nav elpošanas, smaga trauma, spēcīga asiņošana, pēkšņas sāpes krūtīs, stipras, pēkšņas sāpes jebkurā ķermeņa vietā (rokās, galvā, kājās, vēderā), ķermeņa vienas pusēs pēkšņs nejutīgums, nekustīgums, izteikts, pēkšņs elpas trūkums un citi dzīvībai kritiski stāvokļi) pirmo neatliekamo medicīnisko palīdzību sniedz notikuma vietā persona (pedagogs, medicīnas darbinieks, izglītojamais) savu zināšanu un iespēju apjomā ar kvalifikāciju medicīnā vai bez tās, neatkarīgi no sagatavotības un ekipējuma.
4. Novērtējot situāciju negadījuma vietā, tai skaitā esošās un draudošās briesmas, jāveic tūlītējs pasākumu komplekss pirms palīdzības izsaukšanas, lai saglabātu cietušā dzīvību (briesmu avota novēšana - gāzes noslēgšana, liesmu nodzēšana, elektrības atslēgšana, brīdinājuma zīmju uzstādīšana kā arī dzīvības glābšanas pasākumi - asiņošanas apturēšana, elpināšana, sirds masāža);
5. Stipras asiņošanas apturēšanas algoritms:
  - 5.1. uzvelkat rokās vienreiz lietojamos gumijas cimdus vai cita ūdens necaurlaidīga materiāla izstrādājumu, piemēram, plastikāta maisiņus;
  - 5.2. atbrīvot asiņojošo vietu no apgērba;
  - 5.3. aizspiest brūci ar pirkstu, plaukstu vai dūri, ja iespējams, izmantojot marles kompresi vai tīru drēbes gabalu;
  - 5.4. noguldīt cietušo guļus ar asiņojošo vietu uz augšu;
  - 5.5. ja asiņošana ir rokā vai kājā, uzlikt spiedošu pārsēju;
  - 5.6. pārliecinies, ka asiņošana ir apturēta;
  - 5.7. ja asiņošana turpinās, piespiest brūci stiaprāk, ja iespējams, uzliekot vēl marles salveti vai drēbes gabalu pa virsu esošajam materiālam;
  - 5.8. izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvanot uz dispečerdienestu 113;
  - 5.9. turēt brūci aizspiestu līdz mediku brigādes atbraukšanai;
  - 5.10. aprūpēt, nomierināt cietušo;
  - 5.11. veikt atdzīvināšanas pasākumus, ja nepieciešams.
6. Atdzīvināšanas pasākumu algoritms:
  - 6.1. pārbaudīt cietušā samānu: skaļi uzrunāt cietušo un saudzīgi papurināt to aiz pleciem;
  - 6.2. ja cietušais reaģē/atbild, tātad ir pie samānas:

- 6.2.1. bez vajadzības nemainīt cietušā pozu, bet ja cietušais to vēlas, palīdzēt ieņemt tam ērtāko pozu vai to noguldīt;
  - 6.2.2. uzmanīt, vai cietušā stāvoklis nepasliktinās;
  - 6.2.3. centies nodibināt ar cietušo kontaktu, mierināt, neko nepārmest;
  - 6.2.4. iepazīstināt ar sevi un runāt mierīgi, nomierinoši, bet pārliecinoši;
  - 6.2.5. pasargāt cietušo no apkārtējās vides iedarbības;
  - 6.2.6. ja nepieciešams, izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvanot uz dispečerdienestu 113;
  - 6.2.7. aprūpēt un mierināt cietušo;
  - 6.2.8. neatstāt cietušo vienu;
  - 6.2.9. regulāri (reizi divās minūtēs) atkārtoti pārbaudīt cietušā samanu;
  - 6.3. ja cietušais nereagē/neatbild, tad uzskatīt, ka viņš ir zaudējis samanu:
    - 6.3.1. saukt *citus palīgā*;
    - 6.3.2. novietot cietušo uz muguras;
    - 6.3.3. atbrīvot elpceļus, atliecot galvu un paceļot zodu;
    - 6.3.4. pārbaudīt un izvērtēt elpošanu, redzot, dzirdot un jūtot ne ilgāk kā 10 sekundes;
  - 6.4. ja cietušais elpo normāli:
    - 6.4.1. novietot cietušo stabilajā sānu pozā;
    - 6.4.2. likt kādam izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību vai izsaukt pašam, ja glābējs ir viens, zvanot 113;
    - 6.4.3. regulāri pārbaudīt cietušā elpošanu;
  - 6.5. ja cietušais neelpo vai neelpo normāli (lēni, trokšaini gārdzieni vai tikko nosakāma elpošana, mazāk par 2 ieelpām 10 sekunžu laikā):
    - 6.5.1. likt kādam izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību vai izsaukt to pašam, ja glābējs ir viens - izmanto mobilā tālruņa skaļruni, zvanot uz dispečerdienestu 113;
    - 6.5.2. atbrīvot sirds masāžas vietu no apģērba, rokas novietot krūškuryja vidū un veikt 30 sirds masāžas: sirds masāžas temps 100 - 120 reizes minūtē (jeb 2x sekundē), sirds masāžas dziļums 5 – 6 cm;
    - 6.5.3. atbrīvot elpceļus un veikt 2 elpināšanas „mute - mutē”, atbrīvot elpceļus, atliecot galvu un paceļot zodu, aizspiest cietušā degunu, katrai elpināšanai patērēt apmēram 1 sekundi, elpināšanas tilpums - mierīgas izelpas tilpums, novērot cietušā pasīvās izelpas, lietot elpināšanas masku ar vienvirziena vārstuli (aptieciņā);
    - 6.5.4. turpināt masēt un elpināt attiecībā 30:2;
  - 6.6. ja pēc pirmā elpināšanas mēģinājuma krūškurvis nepaceļas tad pirms nākamās elpināšanas:
    - 6.6.1. paskatīties cietušā mutē un izņem visus redzamos svešķermeņus;
    - 6.6.2. pārbaudīt vai cietušā galva ir atliepta un zods pacelts;
    - 6.6.3. pārbaudīt vai ir aizspiests cietušā deguns un neveikt vairāk kā 2 elpināšanas;
  - 6.7. ja nav iespējams vai neprot elpināt, jāveic tikai sirds masāžu bez pārtraukuma;
  - 6.8. atdzīvināšanas pasākumus jāveic līdz ierodas neatliekamā medicīniskā palīdzība un pārņem cietušā atdzīvināšanu vai cietušais sāk kustēties, atver acis un normāli elpot vai arī kamēr glābēja spēki izsīkst;
  - 6.9. nepārtraukt atdzīvināšanas pasākumus ilgāk par 10 sekundēm pat, ja šķiet, ka masāža un elpināšana neizdodas;
  - 6.10. ja ir vairāki glābēji, veicot atdzīvināšanas pasākumus, tie mainās, patērējot maiņai pēc iespējas mazāku laiku, un katrs veic atdzīvināšanas pasākumus 2 minūtes;
7. Pirmās palīdzības aptieciņas saturs un medicīnisko materiālu minimums:
- 7.1. Vienreiz lietojami cimdi iepakojumā – 2 pāri;

- 7.2. Spraužamadatas – 4;
- 7.3. Šķēres (10–14 cm) ar noapaļotiem galiem – 1;
- 7.4. Mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā – 1;
- 7.5. Trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā – 2;
- 7.6. Leikoplasts (2–3 cm) spolē – 1;
- 7.7. Brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā – 15;
- 7.8. Tīklveida pārsējs Nr.3 (40 cm) – 3;
- 7.9. Marles saites (4 x 0,1 m) sterilā iepakojumā – 4;
- 7.10. Marles saites (4 x 0,05 m) sterilā iepakojumā – 2;
- 7.11. Pārsienamās paketes sterilā iepakojumā – 2;
- 7.12. Marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā iepakojumā – 1;
- 7.13. Marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā – 1;
- 7.14. Marles komprese (100 x 100 mm) sterilā iepakojumā – 5;
- 7.15. Folijas sega (viena puse metalizēta, otra – spilgtā krāsā) iepakojumā – 1;
- 7.16. Medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā – 1.

Valdes locekle – direktore

Ilze Ločmane

4.pielikums

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību

“Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”

2023.gada 1.novembrī

iekšējiem noteikumiem Nr.1.4./34

“Drošības noteikumi izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos”

Drošības noteikumi ekskursijās un pārgājienos

1. Šie noteikumi nosaka Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” (turpmāk – izglītības iestāde) drošības prasības izglītojamiem un izglītības iestādes darbiniekiem dodoties ekskursijās un pārgājienos ar izglītojamiem.
2. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā atbildīgais pedagogs izglītības iestādes valdes loceklim - direktoram iesniedz rakstisku informāciju, kurā norādīts pārgājiņa vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas.
3. Ekskursiju izglītojamiem grupā organizē vismaz divu pieaugušo pavadībā, no kuriem viens ir atbildīgais pedagogs. Atbildīgais pedagogs ne vēlāk kā trīs dienas pirms došanās ekskursijā vai pārgājiņā informē izglītojamā vecākus vai likumiskos pārstāvju (turpmāk – vecāki) par pārgājiņa vai ekskursijas mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām, ievērojot ceļu satiksmes noteikumus.
4. Izglītības iestāde sniedz skaidrojumu izglītojamā vecākiem, ka pirms došanās ekskursijā vai pārgājiņā, vecāki par izglītojamā veselības traucējumiem vai īpatnībām informē izglītības iestādi, norādot arī iespējamās saziņas iespējas (kontakttālruni).
5. Dodoties ekskursijā vai pārgājiņā izglītojamie ir sezonai un laika apstākļiem atbilstošā apģērbā.
6. Ja izglītojamo aizvešanai uz ekskursiju vai pārgājienu vietām izmanto sabiedrisko transportu, iekāpšana transportlīdzeklī notiek pa grupām, iepriekš nozīmēta pieaugušā pavadībā. Pirmie transportlīdzeklī kāpj izglītojamie un pēc tam – persona, kura viņus pavada. Tādā pašā kārtībā notiek izglītojamo izkāpšana no transportlīdzekļa.
7. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājiņā atbildīgā persona iepazīstina izglītojamos ar dabas aizsardzības kārtību un informē izglītojamos par indīgiem augiem un dzīvniekiem, kurus iespējams sastapt ekskursijas vai pārgājiņa laikā.
8. Bīstamas situācijas gadījumā atbildīgā persona pārtrauc ekskursiju vai pārgājienu un informē par to izglītības iestādes valdes locekli - direktoru.
9. Ekskursijas vai pārgājiņa laikā atbildīgā persona nodrošina nepieciešamo drošības noteikumu ievērošanu.
10. Sastopeties ar sprāgstvielām vai citām bīstamām vielām, izglītojamais nekavējoties par to ziņo atbildīgajai personai un ievēro šādus piesardzības pasākumus:
  - 10.1. nekustināt no vietas, celt, mest vai sist pa bīstamo objektu;
  - 10.2. aizliegts izjaukt, nest uz mājām, likt uguni vai ūdeni bīstamo objektu;
  - 10.3. distancēties pašam un atturēt no pieklūšanas objektam citus izglītojamos.
11. Ja noticis nelaimes gadījums, atbildīgā persona:
  - 11.1. cietušajam sniedz pirmo palīdzību;
  - 11.2. ja nepieciešams, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību vai organizē cietušā nogādāšanu ārstniecības iestādē;

11.3. par nelaimes gadījumu nekavējoties informē izglītības iestādes valdes - locekli direktoru un cietušā vecākus.

Valdes locekle – direktore

Ilze Ločmane

5.pielikums

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību

"Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums"

2023.gada 1.novembrī

iekšējiem noteikumiem Nr.1.4./34

"Drošības noteikumi izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos"

Ceļu satiksmes drošības noteikumi

1. Šie noteikumi nosaka Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums" (turpmāk – izglītības iestāde) ceļu satiksmes drošības prasības izglītojamiem dodoties ārpus izglītības iestādes.
2. Izglītojamie un pavadošais personāls uz ceļa pārvietojas pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu vai ceļa nomali. Ārpus apdzīvotām vietām gājēji, kuri iet pa brauktuves malu vai ceļa nomali, pārvietojas pretim transportlīdzekļa braukšanas virzienam.
3. Izglītojamo grupas piedalās ceļu satiksmē diennakts gaišajā laikā pa ietvēm, gājēju ceļiem vai gājēju un velosipēdu ceļiem.
4. Gājēji šķērso brauktuvi pa gājēju pārejām (pazemes vai virszemes). Ja šādu pāreju nav, krustojumos pa ietvju vai ceļa nomaļu iedomāto turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav, brauktuvi atlauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm.
5. Vietās, kur ceļu satiksme tiek regulēta, gājēji ievēro satiksmes regulētāja norādes vai gājēju luksofora signālu. Ja regulētāja vai luksofora nav, tad ievēro transportlīdzekļu satiksmes regulēšanas luksofora signālu.
6. Citos gadījumos gājēji iziet uz brauktuves tikai pēc tam, kad ir novērtējuši attālumu līdz transportlīdzekļiem, kas tuvojas, kā arī novērtējuši to braukšanas ātrumu un pārliecinājušies, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama un ka netiks traucēta transportlīdzekļu satiksme.
7. Gājēji uz brauktuves nedrīkst kavēties vai bez vajadzības apstāties. Gājēji, kuri nav paguvuši šķērsot brauktuvi, apstājas uz drošības salas ceļu satiksmes normatīvo aktu izpratnē. Ja tādas nav, gājējs apstājas vietā, kur transporta plūsmas sadalās pretējos virzienos.
8. Gājēji drīkst turpināt šķērsot brauktuvi tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušies, ka tas nav bīstami.
9. Gājējiem aizliegts šķērsot brauktuvi ārpus gājēju pārejas, ja ceļam ir sadalošā josla, vai vietās, kur uzstādīti nožogojumi gājējiem vai ceļu nožogojumi.
10. Ja tuvojas operatīvais transportlīdzeklis, gājēji nešķērso brauktuvi, dodot ceļu operatīvajam transportlīdzeklim.
11. Tramvaja pieturās, kur nav iekāpšanas laukumu, uz brauktuves drīkst uziņt, lai iekāptu tramvajā. Tas atlauts tikai tad, kad tramvajs pilnīgi apstājies, obligāti pārliecinoties, vai netuvojās kāds transportlīdzeklis. Pēc izkāpšanas no tramvaja gājēji atrīvo brauktuvi.
12. Pasažieriem atlauts iekāpt transportlīdzeklī un izkāpt no tā pēc tam, kad transportlīdzeklis pilnīgi apstājies. No tā izkāpj no ietves vai ceļa nomales puses. Ja iekāpt bezsliežu transportlīdzeklī vai izkāpt no tā nav iespējams no ietves vai ceļa nomales puses, to dara no brauktuves puses, ievērojot piesardzību un neradot traucējumus citu transportlīdzekļu braukšanai.

Valdes locekle – direktore

Ilze Ločmane

6.pielikums

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību

“Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”

2023.gada 1.novembrī

iekšējiem noteikumiem Nr.1.4./34

“Drošības noteikumi izglītības iestādē un tās organizētajos pasākumos”

Drošības pasākumi uz ūdens un ledus

I. Vispārīgie noteikumi

1. Peldēties drīkst tikai šim nolūkam speciāli ierīkotās peldvietās. Transportu - laivas, katamarānus, u. c. ir atļauts lietot tikai ar grupas vadītāja vai pedagoga atļauju.
2. Peldēties drīkst tikai ar grupas vadītāja vai pedagoga atļauju. Izmantot ūdens transportu – laivas, katamarānus, u.c. ir atļauts, ja ir dokumenti par to tehnisko apkopi un tie atbilst lietošanas noteikumiem.
3. Aizliegts peldēties, ja ir lieli viļņi.
4. Aizliegts peldēties negaisa laikā.
5. Aizliegts peldēties, ja lietots alkohols (arī alus) vai citas apreibinošas vielas.

II. Prasības, kas jāievēro pirms uzsāk peldēties

6. Jāpārbauda peldvietas atbilstība drošības prasībām, gultnes tīrība. Nepeldēties, ja peldvieta ir piesārņota ar stikliem, akmeņiem, ūdens zālēm un citiem svešķermeņiem.
7. Nedrīkstiet iet ūdenī, ja ķermenis ir sakarsis, sasvīdis. Ir jānogaida 20 – 25 minūtes, lai nostabilizētos ķermeņa temperatūra.
8. Nedrīkst strauji mesties ūdenī, jāieiet pakāpeniski un vispirms jāaslapinās
9. Vēlams, lai peldkostīmā būtu iesprausta drošības adata, gadījumā, ja savelk krampis, tad muskulī var iedurt adatu.
10. Nedrīkst peldēties tūlīt pēc ēšanas un lielas fiziskas slodzes (starplaikam jābūt 30 – 40 min.).

III. Drošības prasības peldoties

11. Aizliegts aizpeldēt aiz aizlieguma zīmēm.
12. Aizliegts tuvoties garāmbraucošam ūdenstransporta līdzeklim.
13. Aizliegts rāpties uz bojām un brīdinājuma zīmēm.
14. Aizliegts lēkt ūdenī no transporta līdzekļiem.
15. Aizliegts lietot dažādus nepiemērotus līdzekļus ūdenstransportam.
16. Aizliegts traucēt citiem brīvi peldēt.
17. Aizliegts no krasta ielēkt, ienirt nezināmā vietā vai grūst citus ūdenī.
18. Aizliegts ienirstot ilgi uzturēties zem ūdens.

IV. Cēloņi, kas izraisa nelaimes gadījumus peldoties

19. Visu augstāk minēto noteikumu neievērošana un pārkāpšana.
20. Glābšanas paņēmienu nezināšana vai neievērošana.

V. Palīdzības sniegšana pirms ārsta izsaukšanas

21. Pielietojamie glābšanas līdzekļi:
  - 21.1. glābšanas riņķis;
  - 21.2. glābšanas veste;
  - 21.3. kārts, dēlis;
  - 21.4. virve ar galā piesietu peldošu priekšmetu.
22. Ar glābšanas riņķi vai vesti nedrīkst lekt ūdenī no liela augstuma, jo var gūt kakla vai mugurkaula traumas.

VI. Drošības noteikumi izmantojot ūdens transportu

23. Uzsākot braucienu jāpārliecinās, vai transporta līdzeklis ir braukšanas kārtībā.
24. Pirms brauciena jāuzvelk drošības veste.
25. Pirms brauciena jāpārliecinās vai ir glābšanas riņķis.
26. Jābrauc ar tādu ātrumu, lai spētu novērst sadursmes.
27. Braucot pa upēm, jāturas labajā pusē.
28. Jāpalaiž garām pa straumi braucoša laiva.
29. Ar motorlaivu drīkst braukt no 16 gadu vecuma.
30. Aizliegts braukt miglā, tumsā, bez signāliem.
31. Aizliegts apstāties zem tilta.
32. Aizliegts stāvēt kājās, mainīties vietām, šūpot laivu, nirt no laivas.
33. Aizliegts piesārņot ūdeni.

VII. Drošības prasības uz ledus

34. Aizliegts kāpt uz plāna ledus un pēc stipra atkušņa, kad ledus ir trausls.
35. Aizliegts iet uz ledus vienam.
36. Aizliegts slidināties pie paša krasta, tiltu tuvumā, vietās, kur ietek noteikūdeņi, kur ledus ir plānāks.
37. Jāsargās no ledū izcirstiem āliņģiem un ledlaužu veidotiem ceļiem.
38. Ielūstot ledū, jāmēģina tikt atpakaļ uz tā, atbalstoties uz roku apakšdelmiem un pakāpeniski uzvelkot čermenī uz ledus. Jāsauc palīgā. Krastā jācenšas nokļūt šķūcot uz vēdera, lai vienmērīgi izlīdzinātu čermeņa svaru. Sniedzot palīdzību ledū ielūzušam cilvēkam, jāievēro drošības noteikumi, lai pasargātu sevi no nelaimes. Jāatceras, ka ūdens temperatūra ir ļoti zema un tās iedarbība uz organismu ir bīstama dzīvībai.

VIII. Rīcība ārkārtas situācijā

39. Pareizi jānovērtē situācija un jāpieņem lēmums par atbilstošu drošības pasākumu, lai neciestu glābējs.
40. Neapdraudot sevi, jāpasniedz cietušajam glābšanas veste, glābšanas riņķis u. c.
41. Jāiegaumē, ja slīkst cilvēks, tikko viņa elpcelos nonāk ūdens, apstājas elpošana, sirds turpina darboties dažas minūtes. Praktiski glābt noslīkušo iespējams tikai 5 - 6 minūtes pēc sirds darbības apstāšanās. Jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība pa tālrungi 113 un jāsniedz pirmā palīdzība cietušajam.

Valdes locekle – direktore

Ilze Ločmane